

РЕШЕНИЕ

№ 794

гр. София, 12.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 11 състав,
в публично заседание на 25.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **8396** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК вр. с чл.13, ал.9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на [фирма] срещу Решение №Ж-531/05.08.2020г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което са дадени задължителни писмени указания.

Според жалбата решението е незаконосъобразно, тъй като е постановено при съществени нарушения на процедурата и при нарушение на материалните норми на ЗЕ, ЗЕВИ, Наредба №б. Неправилно КЕВР приема, че жалбоподателят няма право да отказва присъединяването на обект за производство на електрическа енергия, поради техническа невъзможност, а е длъжен безусловно да свърже към мрежата всеки заявен за присъединяване обект за производство на електрическа енергия, независимо от ефекта, който това би имало върху сигурността на снабдяването с електрическа енергия на клиентите в съответния район. В жалбата се заявява, че противно на твърдението на КЕВР дружеството е извършило проучване по искането на г-жа П., като изчисленията на режимните параметри на мрежата са показали, че поради изчерпан капацитет на въздушния електропровод 20 kV "Черна гора", който захранва селото от подстанция "Ч.", ФЕЦ не може да бъде присъединена, без да се извърши съществена реконструкция на това електрическо съоръжение. Противното би създадо недопустимо влошаване на качеството на електрическата енергия, която се доставя чрез това съоръжение до обектите на потребители в района. Твърди се също, че решението на КЕВР е немотивирано, като не са обсъдени възраженията на

дружеството.

В съдебното заседание по делото жалбоподателят се представлява от юрк. И., която поддържа жалбата, претендира присъждане на направените разноски в размер на 15050 лева за държавна такса и вещо лице.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР, Комисията/ се представлява от юрк. Б., която оспорва жалбата, претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна - Д. Г. П. не се явява.

Софийска градска прокуратура не взема участие.

Административен съд София - град, III АО, 11 с-в след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпила жалба от г-жа Д. Г. П., която възразява срещу Становище от 09.06.2020г. за условията и начина на присъединяване към електроразпределителната мрежа на [фирма], с което е прекратена процедурата по присъединяване на "Фотоволтаична електроцентрала (ФЕЦ) 30 kWp", предвидена за изграждане в УПИ XXIV, 481, кв. 73 по ПУП на [населено място], [община], обл. С. З., при условията на чл.24, ал.1 от ЗЕВИ. Заявеният срок на въвеждане на ФЕЦ е 09.2020г. В издаденото становище, вместо да се посочат условията за присъединяване на обекта, процедурата е прекратена с мотиви, че е изчерпан капацитетът за присъединяване на генераторни мощности на въздушен електропровод 20 kV "Черта гора" от п/ст. "Ч.", от който се захранва района на [населено място].

ЕР ЮГ твърди, че е направило проучване и изчисления, като в следващите 2 години не се очаква промяна на ситуацията. Дружеството е предложило възможност за осъществяване на инвестиционно намерение само, ако ФЕЦ ще се ползва за собствени нужди и ако жалбоподателят декларира, че ФЕЦ няма да подава енергия към разпределителната мрежа.

С оспореното Решение №Ж-531/05.08.2020г. КЕВР е дала на [фирма] задължителни указания, в 14 дневен срок след получаването му, да издаде становище за присъединяване на процесния ФЕЦ, в УПИ XXIV, 481, кв. 73 по ПУП на [населено място], [община], област С. З., с посочени условия, съгласно Наредба №6, Глава Пета, раздел II, отговарящо на нормативните изисквания на чл.27 от ЗЕВИ, което присъединяване, фактически със становището от 09.06.2020г. е било отказано. В решението са цитирани разпоредби от ЗЕ, ЗЕВИ, Наредба №6, лицензията за разпределение на електрическа енергия на [фирма]. Прието е, че чл.90, ал.1 от Наредба №6 само дава възможност мотивирано да се забави присъединяването, но не и да се откаже такова.

Прието по делото е заключението на назначената по искане на жалбоподателя съдебно - техническа експертиза. Според вещото лице изчисленото отклонение на напрежението при съществуващото положение, с присъединена една ФЕЦ с инсталирана мощност 1,5 MWp е 0,855 kV. Допустимата стойност на напрежението в мрежи СрН (22,0) kV не е превишена, но възможностите на мрежа НН са силно ограничени. Изчисленото отклонение на напрежението при присъединяване на 1x30 kWp ФЕЦ към ТП-1 е 0,964 kV, представляващо 4,6%, превишава приетото 2% с повече от 2,5% и се създават условия за установяване на напрежение в мрежа НН в точката на присъединяване на производителите над 440 V. Разпитан в съдебно

заседание, вещото лице К. обяснява, че под "силно ограничени" възможности на мрежата ниско напрежение има предвид, че има повишение на напрежението, като се достига до границите на възможност, без да се прекрачват. Това е съществуващото положение, в момента има присъединена ФЕЦ с инсталирана мощност 1,5 мегавати. Като се присъединят и други производители, които също искат да продават произведената от тях електроенергия се създават условия за създаване на напрежение над 440 волта в точките на присъединяване, т.е. по-високо от колкото е допустимо в мрежата ниско напрежение. Тъй като няма достатъчно потребители в района, при високо слънцегреене производството и потреблението няма да се нетират, а ще има повишаните на напрежението, поради липса на потребление. Дори и малкото потребители, които ги има в този район, поради високото напрежение ще получат некачествена услуга в точките на присъединяване на потребителите, ако има включени електроуреди могат да се развалят, да се стигне до повреда.

При така установените факти, Административен съд София – град, III-то АО 11 с-в, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежни страни – адресати на оспорения акт и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт, като по същество е основателна.

Оспореното решение е прието от компетентен орган, не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила при разглеждането на жалбата, подадена от Д. Г. П.. В съответствие с чл. 22, ал. 1, т. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) КЕВР разглежда жалби на клиенти срещу доставчици на енергия, включително крайни снабдители, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон, като в съответствие с ал. 5, когато комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона.

Съгласно чл. 201, ал. 1, т. 3 от ЗЕ - КЕВР прилага мерките по ал. 2, когато установи, че контролираните по този закон лица, са извършили или извършват действия, с които нарушават условията за извършване на лицензионната дейност. В съответствие с чл. 201, ал. 2, т. 1, б. „а“ от ЗЕ, КЕВР налага принудителни административни мерки, като разпорежда писмено - преустановяване извършването на определени действия или за задължително предприемане на такива действия в определен срок.

Според настоящата съдебна инстанция, неоснователни се явяват твърденията за немотивираност на решението. Административният орган е изложил точно, ясно и обективно установените факти и обстоятелства и е обосновал в достатъчна степен направените от него изводи, цитирал е приложимите законови разпоредби, както и задълженията на електроразпределителното дружество, произтичащи от издадената му лицензия. В резултат е стигнал до извод, че ЕР Юг прави неправилно тълкуване на законовите разпоредби, тъй като чл.90, ал.1 от Наредба №6 дава възможност само мотивирано да се забави присъединяването, но не да се откаже или да се постави под условие, ФЕЦ да се ползва само за собствени нужди, за което жалбоподателят следва да декларира, че ФЕЦ няма да подава енергия към разпределителната мрежа. Съдът споделя правните изводи на административния орган.

Осигуряването на достъп до електропреносната и електроразпределителната мрежа е задължение на енергийните предприятия, лицензирани за осъществяване на съответната дейност, което те са длъжни да изпълнят по отношение на всеки производител и обект за производство, които отговарят на предвидените в закона условия. Изискванията към обектите и производителите на електрическа енергия за

присъединяване към мрежите са нормативно установени и лицензиантите не могат да поставят други, допълнителни изисквания или да извършват друга преценка, извън тази, относно спазването на нормативните изисквания.

Присъединяването на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници към разпределителната мрежа с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, е регламентирано в чл. 24, т. 1 от ЗЕВИ. В случаите по чл. 24 се подават искания за проучване на условията и начина на присъединяване пред съответния оператор на електрическа мрежа при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. За обектите по чл. 24, т. 1 условията за присъединяване се определят в становище, което се издава в срок до 30 дни от постъпване на искането (ал. 3), а договор за присъединяване се сключва при условията, определени в становището по, ал. 3, и при издадено разрешение за строеж.

Подробната регламентация на реда за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници по реда на чл. 24, т. 1 ЗЕВИ се съдържа в Глава пета, Раздел II от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6, Наредбата). Съгласно чл. 87 от Наредбата лицето, което предвижда да изгражда обект за производство на електрическа енергия, отговарящ на условията на чл. 24, т. 1 ЗЕВИ, подава към оператора на съответната разпределителна мрежа писмено искане за проучване на условията и начина на присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. То следва да е титуляр на право на собственост върху имот, в който се предвижда да бъдат изградени обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, както и да е заплатило цена за проучване на условията и реда на присъединяване по ценоразписа на услугите на съответния мрежови оператор. Съгласно чл. 88, ал. 3 операторът на разпределителната мрежа може да поиска допълнителна информация за характеристиките на присъединявания обект, като лицето, поискала проучването, е длъжно да я предостави в 14-дневен срок. В противен случай, както и ако не отстрани непълнотите и несъответствията в предвидения срок, процедурата по присъединяване на обекта се прекратява (ал. 7).

Операторът на разпределителната мрежа може мотивирано да откаже да присъедини обекта към съответната мрежа в заявения срок за въвеждане на централата в експлоатация и да предложи нов срок за договаряне (чл. 90, ал. 1 от Наредбата). Съгласно чл. 91 от Наредбата, операторът на разпределителната мрежа извършва проучване, определя условията, изготвя и предоставя писмено становище за присъединяване на лицето, подало искане за присъединяване, в срок до 30 дни от датата на постъпване на искането. Лицето, получило становището, може да обжалва предложените условия за присъединяване пред КЕВР при условията и по реда на чл. 22 ЗЕ.

Анализът на цитираните разпоредба на чл.90, ал.1 от Наредбата, на която се е позовало електроразпределителното дружество показва, че то няма законово

предвидена възможност да откаже присъединяване или да постави условието, че присъединяване може да извърши само, ако ФЕЦ на заявителя ще се ползва от него за собствени нужди, без да се подава енергия към разпределителната мрежа.

Е. Юг Е. притежава Лицензия № Л-140-07 от 13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“. Съгласно разпоредба на т. 3.1.7 лицензиантът се задължава да развива мрежата като планира необходимите инвестиции в съответствие с принципа на икономическата целесъобразност и при икономически обосновани разходи с оглед задоволяване търсенето на електрическа енергия на територията на лицензията и осигуряване на транспортирането на електрическата енергия до потребителите. Разпоредбата на т.3.4.1 задължава лицензиантът да присъединява при условията на равнопоставеност спрямо останалите потребители от същата група всяко лице, разположено на територията на лицензията, което отговаря на изискванията на закона. В случая електроразпределителното дружество се позовава на причини от технически характер, а именно, че капацитетът на извода е изчерпан преди присъединяване на новата ФЕЦ и в случай, че бъде изградена ФЕЦ ще се нарушат изискванията за качеството на електрическата енергия (допустимо отклонение на напрежението по БДС), доставяна до вече присъединени към мрежата обекти на клиенти. Това фактическо обстоятелство се потвърждава от назначената Съдебно - техническа експертиза, но то не води до отмяна на задълженията на електроразпределителното дружество по т.3.1.7. от лицензията, а именно задължението на лицензианта да развива мрежата.

При положение, че заявената за присъединяване ФЕЦ, с мощност 30 kWp", предвидена за изграждане в УПИ XXIV, 481, кв. 73 по ПУП на [населено място], [община], обл. С. З., заявена за присъединяване от Д. Г. П. отговаря на законовите изисквания за присъединяване, то прекратяването на процедурата или отказът за присъединяване по причини, различни от формулираните в закона може да се разглежда като нарушаване на изискването за равнопоставеност по т. 3.4.1. от лицензията, тъй като лицето, което заявява присъединяване е поставено в неравнопоставено положение. „Гарантиран достъп“ означава безусловен такъв и именно по тази причина в Глава четвърта Производство на енергия от възобновяеми източници, Раздел II Присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници от ЗЕВИ са уредени предпоставките за присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. В тази посока, в чл. 22, ал. 1 от ЗЕВИ е предвидено, че операторите на разпределителни електрически мрежи ежегодно до 28 февруари представят на оператора на преносната електрическа мрежа предвижданите за едногодишен период електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към разпределителните мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение, а съгласно ал. 5 на същата разпоредба КЕВР издава решение по реда на чл. 115 и следващите от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (Наредба № 3), с което одобрява тези мощности след извършване на проверка. Съгласно чл. 23 от ЗЕВИ е регламентиран редът, по който лицата, които искат да изградят обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, следва да процедурат,

като тази процедура е предвидена именно в изпълнение на целите на ЗЕВИ по чл. 2 и чл. 18, за да е налице предвидимост, обективност и липса на дискриминация по отношение на всички евентуални желаещи производители на електрическа енергия от възобновяеми източници. ЕР Юг би следвало да присъедини всеки желаещ производител на електрическа енергия от възобновяеми източници, което е и целта на закона, предвид горесцитираните норми на чл. 22 и чл. 23 от ЗЕВИ, във връзка с чл. 24, т. 1 от ЗЕВИ. Наличието на подобна регламентация и одобряването на електрически мощности е в съответствие с целите като процентни показатели на енергия от възобновяеми източници регламентирани в приложение 1 на Директива 2009/28/ЕО, които от своя страна са предвидени с цел създаване на баланс през годините (от 2005-та до 2020-та съгласно Директивата) от една страна между увеличаването на дела на енергия от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и от друга - формирането на цената на електрическата енергия, която не следва да бъде непосилна за крайните потребители. Безспорно, че цената на електрическа енергия от възобновяеми източници е преференциална и тази цена в крайна сметка се заплаща именно от крайните клиенти. В контекста на изложеното е приета и разпоредбата на чл. 24 от ЗЕВИ, която регламентира изключение от така въведеното правило на чл. 23, и съгласно т. 1 предвижда, че чл. 23 не се прилага за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии. В подкрепа на горните мотиви е т. 43 от преамбюла на Директива 2009/28/ЕО, изцяло транспонирана с приемането на ЗЕВИ, имаща за цел да стимулира гражданите към постигането на целите на Директивата, т.е. към използване на електрическа енергия от възобновяеми източници, както и т. 51 от преамбюла на Директива (ЕС) 2018/2001 от 11.12.2018г. И двете директиви имат идентичен предмет - насърчаването на използване на енергия от възобновяеми източници, като по-новата определя правната рамка, в частност процентите на електрическа енергия от възобновяеми източници в отделните държави членки до 2030 г. Съгласно т. 51, която на практика пояснява вложеното в т. 43 на Директива 2009/28/ЕО, за да се насърчава използването на възобновяема енергия от микро, малки и средни предприятия (МСП) и от отделните граждани в съответствие с целите, определени в настоящата директива, за малките проекти за възобновяема енергия, включително децентрализираните проекти, например покривните слънчеви инсталации, следва да се въведе процедура чрез обикновено уведомяване за свързване към мрежата до компетентния орган. Операторът на електроразпределителна мрежа разработва план за развитие на електроразпределителната мрежа, включващ мерки за подобряване ефективността и модернизиране на съществуващата електроразпределителна мрежа, за рехабилитиране на обектите и съоръженията и за подобряване на безопасността, както и изграждане на нови обекти на електроразпределителната мрежа. В тази връзка осигуряването на необходимите технически условия на мрежата, гарантиращи нормални

параметри на пренасяната електрическа енергия е задължение на [фирма], което е регламентирано в лицензията на дружеството, както и в разпоредбата на чл. 89, т. 5 от ЗЕ. Задължението за извършване на реконструкция на мрежата, осигуряващо присъединяване на производители от жалбоподателят произтича и от разпоредбата чл. 116, ал. 3 от ЗЕ, поради което съдът не приема изложените доводи в жалбата. Позоваването на Решение №1695/07.02.2019г. по адм. д. №14381/2017г. на ВАС е неотносимо, тъй като спорният предмет по делото е различен.

С оглед изложеното дотук, оспореното решение на КЕВР се явява законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна и следва да бъде уважена за сумата от 100 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София -град, III отделение, 11-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма] срещу Решение №Ж-531/05.08.2020г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което са дадени задължителни писмени указания.

ОСЪЖДА Е. ЮГ Е.[ЕИК] да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сума в размер на 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 -дневен срок от съобщението.

Съдия: